

Országos Kórházi Főigazgatóság

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének időpontjáig

A minősítő neve: Dr. Páva Hanna

A minősítő beosztása: igazgató

JAVÍTÁSI – ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

Központi írásbeli vizsgatevékenység

54 723 02 Gyakorló ápoló

2023. május 31.

A vizsgafeladat időtartama: 120 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 15%

OKFŐ

T Á J É K O Z T A T Ó

az értékelő tanár részére

- A vizsgázó csak a kiosztott feladatlapon, illetve a vizsgaszervező által biztosított, a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott pótlapon dolgozhat.
- Tévedés esetén csak az egyértelmű javítás - a helytelen válasz áthúzása, a vizsgázó aláírásával és a dátummal ellátva - fogadható el.
- Az írásbeli vizsgatevékenység értékelése a központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot a javítást végző tanár!
- A csillaggal (*) jelölt kérdéseknél a javítási-értékelési útmutatótól eltérő, de tartalmában azonos/szakmailag megfelelő egyéb helyes megoldás is elfogadható a ponthatáron belül.
- A feladatlap szerkesztésénél Dr. Fábián Pál – Dr. Magasi Péter Orvosi Helyesírási Szótár (Akadémia Kiadó, Országos Orvostudományi Információs Intézet és Könyvtár Budapest, 1992.) útmutatásait vettük figyelembe.
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

80 - 100 (%)	- jeles
60 - 79 (%)	- jó
50 - 59 (%)	- közepes
40 - 49 (%)	- elégséges
39 - 0 (%)	- elégtelen

Maximálisan adható
pontszám:

1.*

5 pont

Írjon le az atkák leggyakoribb megtelepedési, előfordulási helyei közül ötöt scabies fertőzöttség esetén!

- *az ujjak között*
- *a kéztő ízület felett*
- *a csukló tájékán*
- *a könyök tájékán*
- *a hónalj tájékán*
- *az emlőbimbókon*
- *az övvonalban*
- *az ülógumók tájékán*
- *a farpofák alsó részén*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2.

6 pont

Csoportosítsa a felsorolt jellemzőket a megadott szempontoknak megfelelően! Írja a sorszámokat a megfelelő helyre!

1. A betegség súlyosbodását is jelezheti. Az addig elesett, súlyos állapotú beteg hirtelen jókedvűvé válik.
2. A beteg mozdulatlanul fekszik, a kérdésekre általában válaszol, de nagyon lassan.
3. Alkohol-, vagy kábítószer-fogyasztás után is jelentkezhethet.
4. A beteg nyugtalan, kiabál, hallucinál.
5. A beteg érdektelen a környezetével szemben.
6. Magas láz, vagy központi idegrendszeri izgalom következménye lehet.

Apátia jellemzői: ...*2.*, *5.*...

Delírium jellemzői: ...*4.*, *6.*...

Eufória jellemzői: ...*1.*, *3.*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

3.*

8 pont

Egészítse ki az ápolási diagnózisok egyes típusait részletező táblázat hiányzó részeit!

Ápolási diagnózisok	
Típusai	Jellemzői
Kockázati diagnózis	<i>Olyan klinikai állapotot ír le, amikor az egyénnek, családnak, vagy közösségnek nagyobb a hajlama a jelzett probléma kialakulására másoknál.</i>
Aktuális diagnózis	<i>A beteg tényleges /aktuális/ fennálló problémáival kapcsolatban fogalmazható meg, a kiváltó okot, tüneteket tartalmazza.</i>
Jólléti diagnózis	<i>Olyan klinikai állapotot ír le, amikor az egyén, család, vagy közösség a jóllét valamely specifikus fokáról egy magasabb fokra vezető úton van. A jóllét fokozásának lehetőségét célozza meg.</i>
Tünetcsoporti diagnózis	<i>Több ápolási probléma együttesét jelzi, amelyek bizonyos állapot fennállása, vagy esemény bekövetkezése alapján előre jelezhetők.</i>

(Helyes válaszonként 2-2 pont adható!)

4.*

5 pont

Soroljon fel a pulzoximetriás vizsgálat mérési eredményét befolyásoló tényezők közül ötöt!

- *mozgás (didergés)*
- *csökkent perifériás keringés*
- *a bőr pigmentáltsága*
- *a bőrszennyezettsége (zsír, olaj)*
- *súlyos vérszegénység fennállása*
- *körömlakk, műköröm megléte*
- *kontakthiba*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

5.

3 pont

Húzza alá az alábbiak közül a csapolásokra vonatkozó helyes megállapításokat!

- Hascsapolást követően a betegre haskötőt kell felhelyezni.
- A hascsapolás végezhető diagnosztikus és terápiás célból is.
- Cysternapunkció során a liquort a Douglas-ürből nyerik.
- Terápiás mellkascsapolásnál kerülni kell a nagyobb mennyiségű folyadék gyors lebocsátását.
- A mellkascsapolás célja a peritoneum két lemeze közötti folyadék lebocsátása.
- A lumbálpunkciót követően a betegnek szoros megfigyelés mellett egy órán keresztül ágynyugalmat kell biztosítani.
- A lumbálpunkció egyik lehetséges szövődménye lehet a fejfájás.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén nem adható pont!)

6.*

6 pont

Nevezzen meg a peritonitis jellegzetes tünetei közül hatot!

- *kezdetben a kiváltó okra jellemző, később az egész hasra kiterjedő fájdalom*
- *izomvédekezés*
- *hasi nyomásérzékenység*
- *hányinger, hányás*
- *csuklás*
- *tachycardia*
- *tachypnoe*
- *gyenge bélhangok, vagy néma has*
- *később sokk tünetei*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

7.*

3 pont

Határozza meg az elsősegélynyújtás fogalmát!

Az elsősegélynyújtás azonnali szakszerű segítségnyújtás vagy beavatkozás a további állapotromlás feltartóztatása céljából, amelyet baleset, vagy hirtelen egészségkárosodás esetén bárki végez mindaddig, míg annak folytatását képzett személy, vagy team át nem veszi.

8.***8 pont****Jellemezze a hyperkalaemiát a megadott szempontok alapján!**

Lehetséges okai: Írjon négyet!

- *veseelégtelenség*
- *kiterjedt sejtkárosodás*
- *égés*
- *volumenhiány*
- *mellékvese-elégtelenség*
- *acidosis*

Tünetei: Írjon négyet!

- *gyengeség*
- *szorongás*
- *hasi görcsök*
- *hasmenés*
- *szívritmuszavarok*
- *paraesthesia*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

9.**6 pont****Párosítsa az alábbi vizsgálatokat rövid leírásukkal! Írja a betűjeleket a megfelelő sorszámhoz!**

1. kolonoszkópia
2. irrigoszkópia
3. komputertomográfia
4. bronchográfia
5. bronchoszkópia
6. mielográfia

- A. a gerincűr kontrasztanyag vizsgálata
- B. a rétegfelvétel és a számítógépes elemzés kombinációján alapuló vizsgálat
- C. a hörgők kontrasztanyag röntgenvizsgálata
- D. a vastagbél kontrasztanyag röntgenvizsgálata
- E. a vastagbél és a végbél endoszkópos vizsgálata
- F. a hörgőrendszer látható részeinek endoszkópos vizsgálata

1.—... *E*...., 2.—... *D*...., 3.—... *B*...., 4.—... *C*...., 5.—... *F*...., 6.—... *A*....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

10.*

5 pont

Soroljon fel a kémiai addikciót kiváltó gyógyszercsoportok/drogok közül ötöt!

- központi idegrendszeri depresszánsok (alkohol, nyugtatók, altatók)
- ópiátok (morfin, dolargan, kodein, metadon, heroin)
- stimulánsok (kokain, amfetamin, Ecstasy)
- kannabisz (marihuána, hasis)
- hallucinogének (LSD, meszkalin)
- designer drogok

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

11.

5 pont

Írja le az alábbi szakkifejezések latin, vagy magyar megfelelőjét! Egészítse ki a táblázatot!

Latin szakkifejezés	Magyar szakkifejezés
mamma	<i>emlő</i>
<i>inflammatio</i>	gyulladás
endocardium	<i>szívbelhártya</i>
glandula	<i>mirigy</i>
<i>diaphragma</i>	rekeszizom

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

12.*

3 pont

Határozza meg, hogy kiket tekinthetünk alkoholbetegeknek!

Alkoholbetegek tekinthetők azok az egészségügyi ellátásra szoruló rendszeres italfogyasztók, akik alkoholfogyasztásuk következtében személyiségi, magatartási, társadalmi, életviteli vonatkozásban súlyosan sérültek, az alkohollal pszichikai függőségbe kerültek és/vagy szomatikusan is károsodtak.

13.

3 pont

Nevezze meg a járványfolyamat elsődleges mozgatóerőit!

- *fertőző forrás*
- *terjedési mód*
- *fogékony szervezet*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14.

6 pont

Hasonlítsa össze a szívbillentyűket a megadott szempontok szerint! Töltse ki a táblázatot!

Szempont	Vitorlás billentyű	Zsebes billentyű
Elhelyezkedése	<i>a pitvarok és a kamrák között</i>	<i>a kamrákból kiinduló nagyerek kezdeti szakaszán</i>
Felépítése/részei	<i>vitorla, ínhúrok, szemölcsizmok</i>	<i>hártyás lemezből álló három zsebszerű tasak</i>
A vér áramlása a billentyű nyitott helyzetében (Honnan, hová?)	<i>pitvarokból a kamrákba</i>	<i>kamrákból a nagyerekbe (aorta, truncus pulmonalis)</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

15.*

5 pont

Határozza meg a hasi sérv fogalmát, és nevezze meg a részeit!

Fogalma:

Az a kóros állapot, amikor a hasfal gyenge ellenállású helyén hashártya türemkedik elő, mely időszakosan, vagy állandóan hasüregi szerveket tartalmaz.

Részei: *sérvkapu, sérvtömlő, sérvtartalom*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

16.*

5 pont

Soroljon fel a nitrátok leggyakoribb mellékhatásai közül ötöt!

- *fejfájás*
- *hányinger*
- *kipirulás*
- *cyanosis*
- *reflexes tachycardia*
- *szívdobogásérzés*
- *nyelvzsibbadás*
- *vérnyomáscsökkenés*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17.

4 pont

Párosítsa az alábbi gyermekkori kiütéssel járó fertőző betegségeket és jellemzőiket! Írja a sorszámokat a megfelelő betűjelhez!

- A. Bórányhimlő
- B. Kanyaró
- C. Rózsahimlő
- D. Vörheny

1. A torok skarlátvörös, a mandulákon tüszők láthatók, a nyelvet vastag lepedék fedi, ami egy-két nap múlva feltisztul és megjelenik a málnanyelv. A kiütések a törzsön, a hajlatokban jelennek meg. A piros arc a száj körül sápadtnak tűnik.
2. A kiütések több shubban jelennek meg. A bőrön kezdetben macula, majd papula, később vesicula látható. A hólyag beszárad, helyén pörk marad vissza. A kiütések testszerte mindenütt, még a hajas fejbőrön is megjelennek.
3. Lappangási ideje 10 nap, a kiütések a 14. napon jelennek meg. Magas láz, köhögés, kötőhártya-gyulladás vezeti be, majd a pofonyálgahártyán megjelennek a Koplik-foltok. Ezt követően lesznek láthatók a borsónyi, lividvörös, összefolyó kiütések.
4. Mérsékelt lázzal, enyhe hurutos tünetekkel kezdődik. Legelőször az arcon jelennek meg a lencsényi, diszkrét, rózsaszínű kiütések, amelyek gyorsan terjednek, és három nap múlva elhalványodnak.

A.–...**2**...., B.–...**3**...., C.–...**4**...., D.–...**1**....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

18.

4 pont

Húzza alá az extrovertált személyiségtípusra jellemző tulajdonságokat!

- nyílt, könnyen barátkozó
- zárkózott
- vidám
- kedveli a társaságot
- óvatos, megfontolt
- fegyelmezett
- nehezen létesít új kapcsolatot
- szorongásra hajlamos
- jól kommunikál
- zavarja a nyilvános szereplés

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

19.

4 pont

Írja le a váladékok megfigyelésével kapcsolatos szakkifejezések jelentését latinul! Egészítse ki a táblázatot!

Szakkifejezések	
magyarul	latinul
vérhányás	<i>haematemesis</i>
vizelet visszamaradás/megrekedés	<i>retentio urinae</i>
gennyvizelés	<i>pyuria</i>
székletbeékelődés	<i>faecalis impactatio</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

20.

6 pont

Párosítsa az alábbi betegségeket a terápiájuk során alkalmazott diétával! Írja a sorszámok mellé a helyes válasz betűjelét!

1. glomerulonephritis acuta	4. metabolikus szindróma
2. hypertonia	5. hyperthyreosis
3. pancreatitis chronica	6. cirrhosis hepatis

- A. energia- és fehérjegazdag étrend
 B. energiaszegény, diétás rostban gazdag étrend
 C. só-, és fehérjeszegény étrend
 D. zsírszegény, durvarost-, és fűszerszegény étrend
 E. nátriumszegény, kalciumban, magnéziumban gazdag étrend
 F. fehérjében és szénhidrátban gazdag, zsírszegény étrend

1.—...*C*...., 2.—...*E*...., 3.—...*D*...., 4.—...*B*...., 5.—...*A*...., 6.—...*F*....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)